

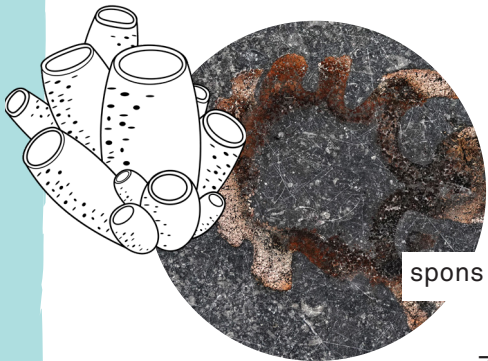
Ontdek Fossielen

**Maak een tijdreis met fossielen.
Print dit blad en ga op ontdektocht.**

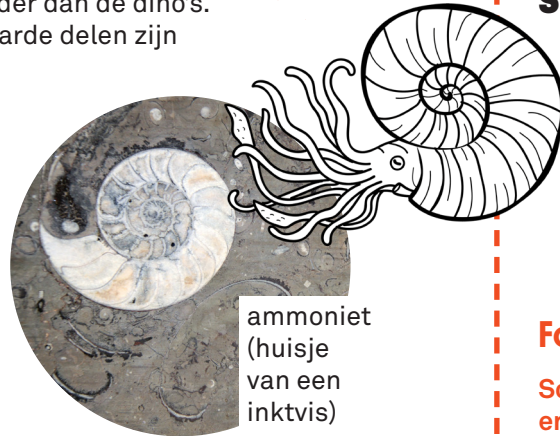
Fossielenjacht: stad en dorp

In vensterbanken, stoepranden, vloeren van winkelcentra en zelfs grafstenen zijn fossielen te vinden. Zoek zeedieren nog ouder dan de dino's. De diertjes zijn weggerot, maar harde delen zijn fossiel geworden.

Na een regenbui zie je fossielen in het natuursteen beter. Geen regen? Neem een flesje water mee.

spons

ammoniet (huisje van een inktvis)

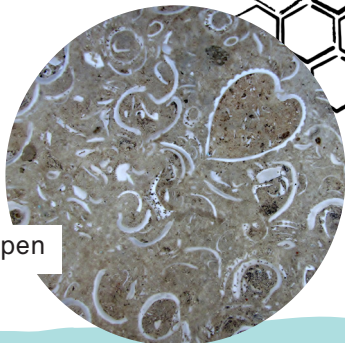
Zie je deze honingraat-vorm? Je hebt fossiel koraal gevonden!

Welke zeedieren vind jij?

langwerpige inktvissen

schelpen

Wat weet je al? Test jezelf!

Fossielen zijn versteende resten van planten en dieren die vroeger leefden. Welke uitspraken kloppen denk je?

Fossiele poep is heel interessant!

De stad is een goede plek om fossielen te zoeken.

Afdrukken van poten kunnen fossiel worden.

In Nederland kun je fossielen vinden.

We vinden meer fossielen van harde dan van zachte delen van planten en dieren.

Of je het goed hebt? Kom erachter met dit blad!*

Fossielenjacht: zandafgraving, schelpenpad of strand

Let bij het zoeken op vreemde vormen

bot van een ijstijdier

mammoetkies

Zoek bij eb

haaiantanden

Zoek na een storm

Fossiel of niet?

Schelpen zijn van kalk en dat laat licht door.

Fossiele schelpen zijn versteend en laten weinig licht door.

Houd een zaklamp tegen de schelp en ontdek zelf of het een fossiel is!

fossiele schelpen

De beste plekken om op het strand fossielen te vinden zijn de Tweede Maasvlakte en de Zandmotor. Daar zijn al duizenden resten van mammoeten, neushoorns en andere IJstijdieren gevonden.

Natasja den Ouden, fossielenexpert

Wordt het al fossiel?

Poep, dode dieren en plantenresten: bijna alles in de natuur wordt gewoon weer opgegeten. Om fossiel te worden moet iets snel bedekt worden door zand of modder. Dan kunnen de eters er niet bij. Help natuurvoorwerpen om fossiel te worden.

- 1 Verzamel natuurvoorwerpen in de tuin, op de stoep of in het park.
- 2 Zoek een plek om ze te begraven.
- 3 Zorg dat je de plek terug kunt vinden.
- 4 Graaf de voorwerpen na 1 week weer op. Wat is er gebeurd?
- 5 Kijk na 4 weken nog een keer. Wat zie je nu?
- 6 Welk van jouw natuurvoorwerpen kan over 10.000 jaar fossiel zijn?
- 7 Kijk over 10.000 jaar nog een keertje :-)

Ga zelf verder op onderzoek! Wat vraag jij je nog over fossielen af?

Zo lang doet afval er over om te vergaan

Maak indruk met een afdruk

- 1 Druk een blad, schelp of een ander natuurvoorwerp af in klei of modder.
- 2 Laat raden waar de afdruk van is.

~ 1 jaar

~ 50 jaar
De aluminium deksel vergaat nooit.

Nooit
Het plastic verbrokkelt wel, maar vergaat nooit.

~ 25 jaar

Nooit
Het tabak en papier vergaan, het plastic filter niet.

Meer weten?

Ontdek meer op www.natuurwijzer.naturalis.nl
Zoek op fossielen.

Onderzoekers verder helpen?

Heel soms spoelt er een bruinvis aan. Dat is de walvis van de Noordzee. Meld een walvisstranding op www.walvisstrandingen.nl en draag bij aan het onderzoek.

* Alle uitspraken van de test kloppen.

Ontdek verder!

Doe ook andere Ontdekbladen.

Spoorzoeken

Laat *T.rex* Trix door je buurt lopen.

- 1 Maak met stoepkrijt een spoor van pootafdrukken.
- 2 Laat iemand het spoor volgen.
- 3 Maak nog een ander dinospoor.
- 4 Bedenk wat de dino's deden.

194 cm

Help jij de natuur? Raap afval dat niet snel vergaat op en gooi het in de afvalbak!

Voetsporen van dino's zijn mijn favoriete fossielen. Zo'n spoor vertelt je hoe de dino liep. Voetsporen kunnen ook iets vertellen over kuddegedrag. Sommige dino's leefden alleen, maar van andere soorten vinden we sporen in kuddes. Ook tandafdrukken, drollen en maagstenen zijn sporen van dino's.

Anne Schulp,
dinoprofessor

